

Verslag Marktconsultatie Renovatie Koninginnensluis

Zaaknummer: 31173992

Rijkswaterstaat, MN B Sluizen

Op 15 juli 2022 is op TenderNed een marktconsultatie gepubliceerd waarin de markt werd gevraagd om een reactie te geven op verschillende vragen. Zie hiervoor de bijlage. Hierop zijn van acht marktpartijen, waarvan een aantal combinaties, reacties ontvangen. Hieronder is de input van deze marktpartijen, op hoofdlijnen en geanonimiseerd, weergegeven.

Aanbesteding

- Voor de 2-fasenaanpak is een goede samenwerking een belangrijk aspect, wat we terug willen laten komen in selectie/gunningscriteria en willen borgen in de samenwerking na gunning. Een mogelijkheid om dit te doen is het toepassen van een samenwerkingsassessment als een van de gunningscriteria. Hierbij werkt het team van de gegadigde en het team van opdrachtgever gedurende een dag aan (fictieve) casussen en wordt de samenwerking beoordeeld door een extern bureau. Hoe staat u tegenover het gebruiken van het middel samenwerkingsassessment en hoe zou u het assessment laten meewegen binnen de gunningscriteria?*

Antwoord:

In principe staan bijna alle respondenten positief tegenover het toepassen van een assessment, maar wel worden aandachtspunten en nadelen genoemd. Zo wordt het risico aangegeven dat het team van gegadigde bij het assessment niet (volledig) hetzelfde team is als na gunning. Ook kan het een momentopname zijn en kan het voor 'examenstress' zorgen en voor hoge voorbereidingskosten. Een weging van ongeveer 40% binnen de BPKV criteria wordt door één van de respondenten als redelijk gezien. Volgens een andere respondent moet het in ieder geval in redelijke verhouding staan en zou niet het belangrijkste criterium moeten zijn. Als idee wordt geopperd om een assessment als trechterproduct te hanteren en niet in de BPKV criteria (als gunningscriterium) waar dan wellicht wel een samenwerkingsplan kan worden gevraagd. Investeren in een assessment voordat duidelijk is dat je als gegadigde tot de volgende fase bent toegelaten wordt door een andere respondent juist als ongunstig gezien.

- Andere mogelijkheden om samenwerking te toetsen en te borgen die wij aan het verkennen zijn is om elementen uit de aanpak 'relationele contracten/Vested' te gebruiken ([Wat zijn relationele contracten? - Omgevingsweb](#), [Vested Elements Checklist V5.docx \(live.com\)](#)). Bent u bekend met relationele contracten en specifiek met Vested?*

Antwoord:

Een deel van de respondenten is bekend met de aanpak en de anderen herkennen wel het gedachtegoed. De vergelijking met het DOEN gedachtegoed wordt gemaakt.

- Ziet u mogelijkheden om met deze 'relationele contracten/Vested' aanpak in de aanbesteding (bijvoorbeeld in een trechter-/gunningscriterium) te kunnen sturen op optimale samenwerking en zo ja, welke?*

Antwoord:

De respondenten noemen verschillende mogelijkheden en aandachtspunten hierbij. Zo zouden volgens verschillende respondenten elementen van de aanpak kunnen worden uitgevraagd in een visiestuk of (samenwerkings-)plan. Ook wordt genoemd dat ervaring met de aanpak/ gedachtegoed als geschiktheidseis kan worden uitgevraagd. Aandachtspunt is dat samenwerking niet moet worden gezien als eenrichtingsverkeer. De voorkeur wordt

gegeven aan door Rijkswaterstaat eigen gemaakte waarden die uit de aanpak zijn ontstaan in plaats van het opleggen van een aparte, nieuwe methode.

- *Welke mogelijkheden ziet u om de goede samenwerking vanuit deze aanpak na gunning te blijven borgen gedurende de gehele opdracht?*

Antwoord:

De respondenten geven verschillende opties aan. De opdrachtgever kan de borging van de samenwerking op aspecten van deze aanpak duidelijk als doel aangeven en de borging in een (samenwerkings-) plan uitvragen waarbij de maatregelen contracteisen worden na gunning. Uit te vragen elementen kunnen hier bijvoorbeeld governance, rolvastheid en waardegebaseerde prestatie en prijsvorming zijn. Ook kan na gunning een gezamenlijke visie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer worden opgesteld waar op wordt getoetst. In het algemeen dienen partijen tijdens de looptijd van het contract te Investeren in samenwerking van het hele team door er bij stil te staan, issues te bespreken en belangen te erkennen. Met een professionele coach zou herhaaldelijk aan samenwerkingsmomenten kunnen worden gewerkt.

- *Heeft u nog andere adviezen (in het algemeen) op het gebied van het selecteren op en het bevorderen van een optimaal samenwerkingsklimaat tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in dit project?*

Antwoord:

Geadviseerd wordt om transparantie en open en eerlijke communicatie te stimuleren en het team op te leiden, door bijvoorbeeld een proces coach. In het algemeen helpt het als de verschillen van inzicht in de technische opgave aan de voorkant zo klein mogelijk gemaakt wordt. Een idee is om één IPM team te hebben, in plaats van één team met hierin dubbele IPM rollen van opdrachtgever en opdrachtnemer.

Een respondent adviseert om voor de voorbereidingsfase en de ontwerpfase vast te stellen wat de dominante samenwerkingsthema's zijn met welke gewenste houding en gedrag en dit uit te vragen in een (samenwerkings-) plan.

Ook wordt genoemd dat niet alleen op samenwerking-skills zou moeten worden geselecteerd maar ook op ervaring, kennis en kunde.

- *Als een van de gunningscriteria zijn wij voornemens een 'Staat van tarieven' uit te vragen. Hierbij kan de inschrijver op verschillende functiegebieden met door Rijkswaterstaat geraamde aantal uren een tarief indienen (binnen een vastgestelde bandbreedte). Wij bekijken de mogelijkheden om inschrijvers binnen de prijsuitvraag ook ruimte te bieden voor initiatieven die meerwaarde bieden en niet in deze 'Staat van tarieven' vallen. Heeft u advies voor ons op welke wijze wij binnen de prijsuitvraag de ruimte voor dit soort kansen kunnen bieden, rekening houdend met de aanbestedingsprincipes, met name gelijke behandeling en de vergelijkbaarheid tussen inschrijvers en met de situatie dat de opdrachtgever wellicht na gunning kan besluiten bepaalde geprijsde initiatieven niet af te nemen?*

Antwoord:

Ideeën die worden geopperd zijn:

Van te voren aangeven wat voor soort elementen meerwaarde bieden (wees transparant) en dit uitvragen in een plan, maar niet in de prijs als gunningscriterium meenemen; Er zou een budget kunnen worden opgegeven, dus zonder dat de prijs voor dit soort initiatieven deel uitmaakt van de prijs als gunningscriterium;

Initiatieven zouden in een Best Value Procurement vorm kunnen worden uitgevraagd met een onderbouwing;
Een kansendossier kan worden uitgevraagd waarbij de prijs van de initiatieven niet in de prijs als gunningscriterium wordt opgenomen.

Portfoliocontract

- *We bekijken de mogelijkheid om naast de renovatie van de Koninginnensluis, bij goed functioneren, een herhalingsopdracht aan te bieden, zijnde de renovatie van de Houtribsluis. Hoe staat u tegenover een dergelijke aanpak?*

Antwoord:

Alle respondenten staan positief tegenover de mogelijkheid een herhalingsopdracht uit te voeren. Een voordeel is dat hetzelfde team gereserveerd kan worden gehouden en snel en efficiënt kan schakelen naar een nieuw project. (Transactie-) kosten zijn minder en capaciteit wordt beter benut. De projectorganisatie wordt geoptimaliseerd en het team kan leren, zich ontwikkelen in prestaties en samenwerking over twee projecten heen.

Er worden verschillende aandachtspunten genoemd. De globale omvang, vraagstelling en risico's zouden vergelijkbaar moeten zijn met het basisproject. Ook moet vooraf duidelijk bepaald worden wat "goed functioneren" inhoudt en hier moeten objectieve criteria voor zijn vastgelegd.

- *Welke tips en/of aandachtspunten voor zaken als fasering van beide projecten (basisproject en herhalingsopdracht), omvang en type werkzaamheden bij de herhalingsopdracht heeft u daarbij?*

Antwoord:

Het advies is om dit gefaseerd (voorbereiding, ontwerp, realisatie, openstelling) te laten verlopen en dat er niet te veel tijd moet zitten tussen de uitvoering van het basisproject en de herhalingsopdracht omdat de beschikbaarheid van het ontwerpteam anders erg kan verminderen.

De fasering die door een aantal respondenten als optimaal wordt gezien is eerst het uitvoeringsontwerp afronden van het basisproject en vervolgens gelijk te beginnen met het ontwerpen voor de herhalingsopdracht.

Indien werken parallel moeten worden uitgevoerd is het belangrijk dat faseovergangen niet tegelijk gaan plaatsvinden.

De werkzaamheden en de omvang ervan zouden vergelijkbaar met elkaar moeten zijn.

- *Voor het toepassen van een herhalingsopdracht zijn er vanuit Rijkswaterstaat zelf ook onzekerheden, welke we in de aanbestedingsstukken zullen uitwerken. De onzekerheden kunnen er toe leiden dat een geplande herhalingsopdracht onverhoopt niet kan worden toebedeeld.*

Welke risico's ziet u hierin voor u als opdrachtnemer?

Antwoord:

Aangegeven wordt dat de Opdrachtgever bij de aanbesteding helder moet maken wat de onzekerheden en randvoorwaarden exact zijn. Een gegadigde moet zo goed mogelijk kunnen inschatten wat het risico is dat de herhalingsopdracht niet kan worden toegekend. Een aantal respondenten noemt dat anders een gegadigde mogelijk ten onrechte capaciteit voor

beide projecten reserveert en daardoor niet kan inschrijven op andere aantrekkelijke tenders.

Onduidelijkheid over het kunnen toekennen van de herhalingsopdracht kan volgens de respondenten een risico geven op het besteedbare tender-budget en de inzet van personeel gedurende de projecten. Er kan discussie ontstaan als het basisproject onvoldoende rendeert om de investeringskosten te dragen.

Duidelijk, transparant en tijdig communiceren hierover, blijven belangrijk gedurende het hele project. Verschillende gegadigden geven aan dat in een goede samenwerkingsrelatie goed zal kunnen worden omgegaan met de risico's en dat hierin de juiste beheersmaatregelen moeten kunnen worden opgesteld.

- *Heeft dit invloed op de kans dat u inschrijft op de primaire opdracht (renovatie Koninginnensluis)?*

Antwoord:

De respondenten zijn hierin verdeeld. Voor ongeveer de helft heeft dit geen invloed omdat het basisproject al een aantrekkelijk project is. De strategie en de aanbidding kunnen er mogelijk wel anders door worden. De andere respondenten geven aan dat de onzekerheden worden meegewogen en dat het mogelijk is dat de voorkeur wordt gegeven aan andere tenders, zoals andere aanbestedingen met een portfolio aanpak

Overig

- *De Koninginnensluis is een Rijksmonument. Het is belangrijk dat binnen de opdracht recht wordt gedaan aan deze status. Wij overwegen om als ervaringseis (binnen de geschiktheidseisen en/of als algemene uitvoeringseis) ervaring met monumentale objecten (Rijksmonumenten), uit te vragen. Voorziet u dat aan deze eis door de markt kan worden voldaan zonder dat de kring van gegadigden/inschrijvers hiermee in hoge mate wordt beperkt?*

Antwoord:

Alle respondenten geven aan dat het geen disproportionele eis is en dat de kring van gegadigden niet in hoge mate wordt beperkt. Het wordt gezien als een logische eis en er is voldoende ervaring in de markt. De hoogte van de ervaringseis zou wel in verhouding moeten staan met de aard van de werkzaamheden aan het object.

Bijlage: marktconsultatiedocument

Zoals gepubliceerd op TenderNed op 15-07-2022

Marktconsultatie Renovatie Koninginnensluis

Zaaknummer: 31173992

Rijkswaterstaat, MN B Sluizen

1. Inleiding

Doel marktconsultatie

Rijkswaterstaat heeft dit marktconsultatiedocument gepubliceerd op TenderNed met als doel zoveel mogelijk marktpartijen te bereiken, te interesseren en te stimuleren tot meedenken met de aanpak van de aanbesteding Renovatie Koninginnensluis. Voor meer informatie over het object verwijzen wij u naar de bijgevoegde 'factsheet', welke ook in de RWS inkoopplanning is gepubliceerd.

Wij beogen met deze schriftelijke marktconsultatie:

- Informatie te geven over het voornemen van Rijkswaterstaat ten aanzien van de aanbesteding Renovatie Koninginnensluis;
- Inzicht te verkrijgen in de haalbaarheid van de aanpak van het project;
- Marktpartijen de mogelijkheid te geven suggesties te doen voor een aantal punten die kunnen leiden tot een optimalere aanpak van de aanbesteding en het project als geheel.

Onderwerp aanbesteding

Het cluster MN B Sluizen is voornemens de renovatie van de Koninginnensluis in Nieuwegein aan te besteden. De Koninginnensluis is een sluizencomplex liggend in het Merwedekanaal benoorden de Lek. De renovatie zal worden uitgevoerd middels een twee-fasenaanpak.

Als onderdeel van de opdracht zijn wij voornemens om, bij goed presteren, als herhalingsopdracht de renovatie van de Houtribsluis toe te kennen aan de Opdrachtnemer van de renovatie Koninginnensluis. Meer informatie over de twee-fasenaanpak en de herhalingsopdracht (binnen een portfolio aanpak) kunt u lezen in hoofdstuk 2.

Proces marktconsultatie

Wanneer u geïnteresseerd bent in de aanbesteding Renovatie Koninginnensluis, vragen we u om de vragen in dit Word bestand te beantwoorden en te versturen via TenderNed Berichten.

Wij verzoeken u op de beantwoording zo snel mogelijk in te dienen, doch uiterlijk 5 september 2022. Klopt deze datum nog? Antwoorden die na die tijd worden verstuurd kunnen niet meer worden meegenomen.

Rijkswaterstaat zal, wanneer de aanbesteding wordt gepubliceerd, hierbij een verslag van de marktconsultatie publiceren op TenderNed. Hierin zal de beantwoording door de marktpartijen van de door ons gestelde vragen als samenvatting en niet herleidbaar naar individuele partijen worden opgenomen.

Bepalingen marktconsultatie

Verkregen suggesties en inzichten uit de marktconsultatie kan Rijkswaterstaat, waar relevant, deels of geheel gebruiken in de voorbereiding van de aanbesteding en de aanbestedingsstukken. Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om deze suggesties en inzichten niet of niet volledig te gebruiken.

Rijkswaterstaat benadrukt dat deze marktconsultatie geen onderdeel is van de aanbesteding en er geen rechten aan kunnen worden ontleend. Bij de aanbesteding bestaat er dan ook geen onderscheid tussen partijen die al dan niet hebben deelgenomen aan de marktconsultatie.

Om deelnemers aan de marktconsultatie niet in een bevoordeelde positie te brengen, zal Rijkswaterstaat zorgen dat de informatie die tijdens de marktconsultatie door Rijkswaterstaat is gedeeld voor alle partijen toegankelijk is tijdens de aanbestedingsprocedure.

Voortschrijdend inzicht of veranderende omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat informatie in deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later (in het kader van een aanbesteding of ander verwervingstraject) wordt verstrekt.

Voor het deelnemen aan de marktconsultatie zal geen vergoeding worden verstrekt.

Indien de aanbesteding wordt gepubliceerd, wordt een verslag van de marktconsultatie op hoofdlijnen gepubliceerd op TenderNed.

In verband met dit verslag wijst Rijkswaterstaat marktpartijen uitdrukkelijk op het volgende:

1. Het verslag wordt openbaar op TenderNed gepubliceerd. Marktpartijen verlenen toestemming aan Rijkswaterstaat om hun beantwoording en andere door hen verstrekte informatie en/of gegevens te gebruiken in dit verslag;
2. De beantwoording zal geanonimiseerd in het verslag worden opgenomen. Rijkswaterstaat neemt geen specifieke verwijzingen naar deelnemers of commercieel gevoelige informatie op in het verslag of in de aanbestedingsstukken. Indien er passages zijn in de beantwoording van de vragen waarvan u wilt dat wij deze niet in het verslag publiceren, kunt u dit aangeven in het antwoord.
3. Het verslag bevat de conclusies zoals deze door Rijkswaterstaat zijn verwoord. (De inhoud van) het verslag zal niet in concept worden afgestemd met deelnemende marktpartijen. In het verslag zal wel gemeld worden dat het verslag de weergave van het projectteam behelst en dat dit niet noodzakelijkerwijs gedeeld is door de deelnemende marktpartijen.

Doelgroep van de marktconsultatie

Rijkswaterstaat is geïnteresseerd in adviezen en suggesties van marktpartijen die interesse hebben in de aanbesteding van de renovatie Koninginnensluis.

Rijkswaterstaat is vooral geïnteresseerd in de visie van marktpartijen die ervaring hebben met waterbouw en de disciplines die in de 'factsheet' staan omschreven.

2. Aanpak project

2-fasen aanpak Renovatie Koninginnensluis

Het cluster MN B Sluizen heeft de opdracht om de renovatie van de Koninginnensluis in Nieuwegein op te pakken en is voornemens dit als concurrentiegericht dialoog aan te besteden. De renovatieopdracht is een VenR-project uit tranche 1. Het resultaat van het project is de gerenoveerde Koninginnensluis met als doel het verlengen van de levensduur van het object en het object laten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Het project Renovatie Koninginnensluis wordt uitgevoerd als een twee-fasen aanpak.

Bij een twee-fasen aanpak zetten we het werk, goed voorbereid en omschreven en voorzien van functionele eisen en een passende prijscomponent, maar zonder volledig ontwerp in de markt. We bundelen de kennis van Opdrachtnemer en Opdrachtgever en kijken samen hoe we in het speelveld van onzekerheden, uitdagingen en risico's tot het beste resultaat kunnen komen voor een eerlijke prijs. Na gunning zal samen met de Opdrachtnemer in de voorbereidingsfase, aan de hand van gerichte onderzoeken, tot vastgestelde eindproducten worden gekomen, waaronder een definitief ontwerp (DO) en een vaste prijs voor de realisatiefase. Een goede samenwerking tussen het team van de opdrachtgever en het team van de opdrachtnemer is hierbij van groot belang.

Voor het project gelden de volgende projectambities (let op, deze kunnen op een andere wijze in de aanbesteding naar voren komen):

Een veilig project en betrouwbaar netwerk;

Een tevreden omgeving;

Werken vanuit de bedoeling met maximale klantwaarde;

Optimale duurzaamheid;

Optimale samenwerking met eerlijk geld voor eerlijk werk.

Portfolio aanpak met herhalingsopdracht

Als onderdeel van het programma 'Op weg naar een vitale infrasector' en als bijdrage aan de 'Toekomstige opgave Rijkswaterstaat' wil Rijkswaterstaat gaan werken met contractuele portfolio's. Het is de bedoeling om met portfoliocontracten voordelen te behalen door middel van het herhaald uitvoeren van soortgelijke werken door dezelfde (combinatie van) opdrachtnemer(s). Hierbij wordt vanuit de opdrachtgever gebruik gemaakt van performance management, om te toetsen of de opdrachtnemer van het basisproject (renovatie Koninginnensluis) de herhalingsopdracht toebedeeld kan krijgen.

Rijkswaterstaat is voornemens renovatiewerkzaamheden aan de Houtribsluis als herhalingsopdracht op te dragen, bij goed presteren op de performance indicatoren en wanneer vanuit Rijkswaterstaat de randvoorwaarden voor het kunnen opdragen van deze opdracht geborgd zijn.

3. Marktconsultatie

Vragen marktconsultatie

Naam marktpartij/ beantwoorder:

Aanbesteding

- Voor de 2-fasenaanpak is een goede samenwerking een belangrijk aspect, wat we terug willen laten komen in selectie/gunningscriteria en willen borgen in de samenwerking na gunning. Een mogelijkheid om dit te doen is het toepassen van een samenwerkingsassessment als een van de gunningscriteria. Hierbij werkt het team van de gegadigde en het team van opdrachtgever gedurende een dag aan (fictieve) casussen en wordt de samenwerking beoordeeld door een extern bureau.
Hoe staat u tegenover het gebruiken van het middel samenwerkingsassessment en hoe zou u het assessment laten meewegen binnen de gunningscriteria?

Antwoord:

- Andere mogelijkheden om samenwerking te toetsen en te borgen die wij aan het verkennen zijn is om elementen uit de aanpak 'relationele contracten/Vested' te gebruiken ([Wat zijn relationele contracten? - Omgevingsweb](#) , [Vested Elements Checklist V5.docx \(live.com\)](#).
Bent u bekend met relationele contracten en specifieker met Vested?

Ja/Nee

Toelichting:

- Ziet u mogelijkheden om met deze 'relationele contracten/Vested' aanpak in de aanbesteding (bijvoorbeeld in een trechter-/gunningscriterium) te kunnen sturen op optimale samenwerking en zo ja, welke?

Antwoord:

- Welke mogelijkheden ziet u om de goede samenwerking vanuit deze aanpak *na gunning* te blijven borgen gedurende de gehele opdracht?

Antwoord:

- Heeft u nog andere adviezen (in het algemeen) op het gebied van het selecteren op en het bevorderen van een optimaal samenwerkingsklimaat tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in dit project?

Antwoord:

- Als een van de gunningscriteria zijn wij voornemens een 'Staat van tarieven' uit te vragen. Hierbij kan de inschrijver op verschillende functiegebieden met door Rijkswaterstaat geraamde aantal uren een tarief indienen (binnen een vastgestelde bandbreedte). Wij bekijken de mogelijkheden om inschrijvers binnen de prijsuitvraag ook ruimte te bieden voor initiatieven die meerwaarde bieden en niet in deze 'Staat van tarieven' vallen.

Heeft u advies voor ons op welke wijze wij binnen de prijsuitvraag de ruimte voor dit soort kansen kunnen bieden, rekening houdend met de aanbestedingsprincipes, met name gelijke behandeling en de vergelijkbaarheid tussen inschrijvers en met de situatie dat de opdrachtgever wellicht na gunning kan besluiten bepaalde geprijsde initiatieven niet af te nemen?

Antwoord:

Portfoliocontract

- We bekijken de mogelijkheid om naast de renovatie van de Koninginnensluis bij goed functioneren een herhalingsopdracht aan te bieden, zijnde de renovatie van de Houtribsluis. Hoe staat u tegenover een dergelijke aanpak?

Antwoord:

- Welke tips en of aandachtspunten voor zaken als fasering van beide projecten (basisproject en herhalingsopdracht), omvang en type werkzaamheden bij de herhalingsopdracht heeft u daarbij?

Antwoord:

- Voor het toepassen van een herhalingsopdracht zijn er vanuit Rijkswaterstaat zelf ook onzekerheden, welke we in de aanbestedingsstukken zullen uitwerken. De onzekerheden kunnen er toe leiden dat een geplande herhalingsopdracht onverhoopt niet kan worden toebedeeld. Welke risico's ziet u hierin voor u als opdrachtnemer?

Antwoord:

- Heeft dit invloed op de kans dat u inschrijft op de primaire opdracht (renovatie Koninginnensluis)?

Antwoord:

Overig

- De Koninginnensluis is een Rijksmonument. Het is belangrijk dat binnen de opdracht recht wordt gedaan aan deze status. Wij overwegen om als ervaringseis (binnen de geschiktheidseisen en/of als algemene uitvoeringseis) ervaring met monumentale objecten (Rijksmonumenten), uit te vragen. Voorziet u dat aan deze eis door de markt kan worden voldaan zonder dat de kring van gegadigden/inschrijvers hiermee in hoge mate wordt beperkt?

Antwoord:

Wij willen u hartelijk danken voor het beantwoorden van deze marktconsultatie!